

Bejaardenhuizen nieuwe stijl

In een discussie op Twitter over de noodzaak om huurwoningen te bouwen als oplossing voor het groeiende huisvestingsprobleem, wierp een huisarts de vraag op: 'Zou het een idee zijn om bejaardenhuizen ertussen te gaan zetten?'. Mathil Sanders liet geen minuut voorbijgaan. 'Mee bezig in Geldrop-Mierlo', twitterde ze. Wie is zij, waarom schreef ze dit en wat bedoelt ze precies?

TEKST: JFRANK VAN WIJCK FOTO: GEMEENTE GELDROP-MIERLO

Mathil Sanders is sinds vorig jaar namens het CDA wethouder in Geldrop-Mierlo met in haar portefeuille Wmo, jeugdbeleid, inclusie, welzijn en zorg. Ze heeft een weg afgelegd om daar te komen. "De laatste tien jaar heb ik gewerkt als wijkverpleegkundige bij Buurtzorg", vertelt ze. "Ik heb ooit gezondheidswetenschappen gestudeerd en ben juist bij die organisatie terechtgekomen omdat ik daar mijn hart voor de zorg kon uitdragen én kon meedenken over beleid, bijvoorbeeld op het gebied van preventie. Ook ben ik betrokken bij het project Het Juiste Thuis van Precies! (zie kader), over de ouderenzorg. Een vraag die daarin voorlag en die mij erg interesseerde, was: hoe kunnen we ouderen – ook wanneer sprake is van dementie – beter bedienen als ze nog thuis wonen? Wat we vaak zien, is dat de situatie thuis steeds complexer wordt. Als het dan op een gegeven moment thuis niet meer gaat en verpleeghuisopname is nodig, dan is daar geen plaats beschikbaar. Om daar iets aan te doen, besloot ik de politiek in te gaan, om de vergeten groep ouderen op de agenda te krijgen."

Op de agenda

Sanders legt nadruk op die drie woorden 'vergeten groep ouderen'. "Ik ken hun werkelijkheid", zegt ze, "ik weet hoeveel slechter hun kwaliteit van leven in de laatste fase wordt. Ze schrikken ervoor terug om Wlz aan te vragen omdat dit direct financiële consequenties heeft. Toen ik aantrad als wethouder, was ik dan ook verbaasd om in de bestaande visie op wonen, zorg en welzijn te lezen dat alles voor hen goed geregeld was. Dat is dus niet zo. Veel beleidmakers kennen die vergeten groep ouderen niet."

Betekent dit – verwijzend naar haar antwoord in die Twitterdiscussie dat zij in Geldrop-Mierlo – de aanzet heeft gegeven tot de bouw van bejaardenhuizen? "We

hebben het om te beginnen heel hoog op de agenda gekregen", vertelt ze. "Met de portefeuillehouder ruimte en sociaal domein vormen we hiervoor één project-groep. Kerngedachte daarbij is: als we beginnen met het bouwen van beschermde woonvormen voor ouderen, komt er vanzelf een bewegeverandering op de woningmarkt. We zorgen dan voor de meest kwetsbare groepen en maken daarbij meteen woonruimte vrij voor jonge gezinnen."

'Fout' wonen oplossen

In Geldrop wonen heel veel mensen die in het verleden bij Philips werkten. "Die vinden het hier prachtig en willen dus niet meer weg", vertelt Sanders. "Het punt is niet dat we een gebrek hebben aan seniorvriendelijke woningen, maar dat mensen ook in zulke huizen 'fout' kunnen wonen. Mensen kunnen er vereenzamen. En als de burens ook tachtigplus zijn, kan in de direct omgeving ook weinig hulp voorhanden zijn."

"Veel beleidmakers kennen die vergeten groep ouderen niet."

Wat is de oplossing waar zij naartoe werkt? "Kleinschalig wonen in de wijk", zegt ze, "zodat mensen in hun wijk en hun netwerk kunnen blijven, in een klimaat van aandacht. Geen traditioneel bejaardenhuis dus, maar op een paar plaatsen in de gemeente een kern met pakweg vijftien woningen met een gemeenschappelijke ruimte die ook open staat voor de mensen uit de buurt. Het zijn vaak heel simpele dingen die ervoor zorgen dat mensen elkaar weten te vinden: een kop koffie, een beetje buurten, een kaartclub. Laatst hoorde ik het verhaal van een oudere vrouw die via de iPad Wordfeud speelt met haar dochter. Op een gegeven moment lukte dat niet meer, ze bleek hem per ongeluk op vliegtuigstand te hebben gezet. In zo'n gemeenschappelijke ruimte is altijd wel iemand die dat in een handomdraai oplost. Ook is daar iemand die een oudere kan helpen om in de huidige digitale wereld formulieren in te vullen. Omgekeerd kan zo'n oudere een schoolkind helpen met zijn geschiedeniswerkstuk. Het gaat niet om zorg, maar om aandacht. Ik heb ook jeugdzorg in mijn portefeuille en weet dat veel jongeren aandacht en een beetje bescherming nodig hebben. Die kunnen daar ook binnen komen lopen."

Voorbeelden verzamelen

Lukt het om de geesten warm te krijgen voor haar plannen? "Ja ik merk van wel", zegt Sanders. "Ik verwacht dus ook dat we daadwerkelijk stappen kunnen gaan zetten. Op dit moment zijn we die visie op wonen, zorg

PROJECT PRECIES

De missie van dit voor Zuidoost-Brabant opgezette project (Precies! (preciesdejuistezorg.nl)) is: het fijn en veilig thuis wonen van ouderen veiligstellen. De dertig organisaties, gemeenten en verzekeraars die in het project samenwerken, hebben 'de ideale ouderenreis' beschreven, met daarin acht speerpunten:

- Mijn huis is geschikt voor mijn oude dag
- Ik maak tijdig gebruik van de juiste ondersteuning
- We zorgen samen voor een vitale wijk
- In acute situaties zijn mijn wensen en gegevens bekend
- Er is zorg thuis voor mij als het nodig is
- Ik word alleen opgenomen als het echt nodig is
- Als ik andere zorg nodig heb, is dat in één keer goed geregeld
- Ik kan blijven doen wat belangrijk is voor mij

Matthil Sanders is betrokken bij het deelproject Het Juiste Thuis <https://preciesdejuistezorg.nl/projecten/juiste-thuis>.

en welzijn aan het herzien. We zijn ook in gesprek met woningcorporaties en met het verzamelen van voorbeelden van mogelijke oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan het opsplitsen van woningen. Maar ook aan bedrijfspanden ombouwen naar wooncomplexen. Jongeren en ouderen zouden daarin gemengd kunnen wonen. Een ander idee is in een wooncomplex een thuiszorgvoorziening onderbrengen. Allemaal voorbeelden van dingen die al gebeuren, op verschillende plaatsen in het land. Er is heel veel mogelijk. En daarmee kunnen we wegblijven van alle digitale toepassingen die nu worden bedacht om te bewerkstelligen dat ouderen ook bij toenemende kwetsbaarheid zelfstandig kunnen blijven wonen. Dat zijn pleisters op een systeem dat al lang niet meer werkt. Intergenerationeel wonen is een veel beter alternatief. Gewoon weer sterke wijken maken. De urgentie is hoog. En met mijn ervaring in de gezondheidszorg ben ik in staat om die zichtbaar te maken." <<